

सुवर्ण गाउँपालिका

आर्थिक विधेयक-२०७७

स्थानीय राजश्व परामर्श समितिबाट स्वीकृत मिति:-२०७७।०३।०४

स्थानीय राजश्व परामर्श समिती
सुवर्ण गाउँपालिकाको कार्यालय
कवहीगोठ, बारा

सुवर्ण गाउँपालिकाको आर्थिक विधेयक - २०७७

अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना:-सुवर्ण गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले

नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) बमोजिम गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१.संक्षिप्त नाम र प्ररम्भ:-(१) यस योजनाको नाम आर्थिक ऐन-२०७७ रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७७ साल श्रावण १ गते देखि सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुने छ ।

२.सम्पती कर:- सुवर्ण गाउँपालिकाका क्षेत्र भित्र अनुसुचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पती कर/घरजग्गा कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

३.भुमी कर (मालपोत) :- सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अनुसुचि (२) बमोजिम भुमि कर (मालपोत) कर आ.ब. २०७७/०७८ अषाढ मसान्त सम्मको बक्यौता असुल उपर गरिनेछ ।

४.घर वहाल कर :- सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल,ग्यारेज, टहरा, गोदाम, छप्पर,जग्गा वा पोखरी पुरै आंशिक तवरले वहालमा लिएकोमा अनुसुचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाईने र असुल गरिनेछ ।

५.व्यवसाय कर :-सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार,व्यवसाय वा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसुचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असुल गरिनेछ ।

६.जडिबुटी,कवाडी र जीवजन्तु :-सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थालेजडिबुटी,वनकस, ऊन,खोटो,कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निषेध गरिएको जिव जन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जिव जन्तुको हाड,सिंह,प्वाँख,छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत अनुसुचि (५) बमोजिम लगाईने र असुल गरिनेछ ।

७.सवारी साधन कर :-सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसुचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८.विज्ञापन कर :-सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने विज्ञापनमा अनुसुचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर

र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९. मनोरन्जन कर :- सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसुचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. बहाल बिरौटी शुल्क :- सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आफुले निर्माण,रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसुचि (९) मा उल्लेखित भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोहि अनुसुचिमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिरौटी शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

११. पार्किङ्ग शुल्क :- सुवर्ण गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ्ग सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसुचि (१०) बमोजिम पार्किङ्ग शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

१२. ट्रेकिङ्ग,कोयोकिड,क्यानोइङ्ग,बन्जी जम्पिङ्ग,जिपपफ्लायर र र्याफ्टीङ्ग शुल्क :-सुवर्ण गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र ट्रेकिङ्ग,कोयोकिड,क्यानोइङ्ग,बन्जी जम्पिङ्ग,जिपफ्लायर र र्याफ्टीङ्ग सेवा वा व्यवसाय संचालन गरे वापत अनुसुचि (११) बमोजिम शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ।

१३. सेवा शुल्क,दस्तुर:- यस गाउँपालिकाले निर्णय ,संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसुचि (१२) मा उल्लिखित स्थानिय पुर्वधार र उपलब्ध गराईएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसुचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

१४. पर्यटन शुल्क दस्तुर:- सुवर्ण गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसुचि (१३) मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१५. कर छुट :- यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका ब्यक्ति वा संस्थालाई कुनै किसिमको कर छुट दिईने छैन । कोरोना भाईरसबाट आर्थिक रुपले प्रभावित जनतालाई निश्चित कर छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।

१६. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि:- यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसुचि १
(दफा २ सँग सम्बन्धित)
एकीकृत सम्पति करका दरहरु २०७७/०७८ देखि लागु हुने गरी

क्र.सं.	सम्पतिको अन्तिम मुल्य	कर रकम रु	कर अक्षरेपी
१	रु १० लाख सम्म	५०१-	पचास मात्र
२	रु १० लाख १ देखि १५ लाखसम्म	१००१-	एक सय मात्र
३	रु १५ लाख १ देखि २० लाखसम्म	२५०१-	दुई सय पचास मात्र
४	रु २० लाख १ देखि ३० लाखसम्म	५००१-	पाँच सय मात्र
५	रु ३० लाख १ देखि ५० लाखसम्म	१०००१-	एक हजार मात्र
६	रु ५० लाख १देखि १ करोड सम्म	१५००१-	एक हजार पाँच सय मात्र
७	रु १ करोड १ देखि २ करोड सम्म	५०००१-	पाँच हजार मात्र
८	रु २ करोड १ देखि ३ करोड सम्म	१००००१-	दश हजार मात्र
९	रु ३ करोड १ देखि ४ करोड सम्म	२००००१-	बीस हजार मात्र
१०	रु ५ करोड १ देखि माथी जति भए त्यतिमा १ रुपैयाको दरले		

अनुसुचि २
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

घरजग्गा (घरधुरी) कर तथा मालपोत करका दर आ.व.२०७७/०७८ अषाढ मसान्त भन्दा
अगाडीको बक्यौता असुल प्रयोजनको लागि

घरधुरी कर तर्फ

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	दुई वा सो भन्दा बढी तला भएको पक्की घर	३००१-	
२	अर्ध पक्की घर (एक तला पक्की माथी)	१००१-	
३	एक तले पक्की घर	१५०१-	
४	अर्ध पक्की घर	५०१-	
५	जस्ताको छानो भएको घर ३ कोठा भन्दा माथी	२५१-	
६	जस्ताको छानो भएको घर ३कोठा सम्मको	२५१-	
७	टाईल, खर वा परालको छानो भएको घर	२५१-	

भुमी कर (मालपोत) तर्फ (प्रति कठ्ठा)

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	अब्वल,दोयम,सिम,चहार	५	प्रति कठ्ठा

नोट १:- अतिरिक्त कर सम्बन्धमा

१)कुल जग्गा १कठ्ठा भन्दा कम भएमा एकमुष्ठ रु ५१- तिर्नुपर्नेछ । साथै रु५१- कमको रसिद काटिने छैन ।

२)५ कठ्ठा वा सो भन्दा बढी १० कठ्ठा सम्म जग्गा भएमा अन्य थप कर लाग्ने छैन ।

३)१० कठ्ठा भन्दा बढी २ दुई बिघा सम्म जग्गा भएमा थप २०% अतिरिक्त कर लाग्नेछ ।

४)२ बिघा भन्दा बढी ५ बिघा सम्म जग्गा भएमा थप ३०%अतिरिक्त कर लाग्नेछ ।

५)५बिघा भन्दा बढी १०बिघा सम्म जग्गा भएमा थप ४०%अतिरिक्त कर लाग्नेछ ।

६)१० बिघा भन्दा बढी जग्गा भएमा ५०% अतिरिक्त कर लाग्नेछ ।

नोट २:- जरिवना सम्बन्धमा ।

१)हरेक आ.व.को मालपोत सालवसाली रुपमा आ.व. नसकिदै बुझाउनु पर्ने छ । सो नबुझाए निम्न जरिवना लाग्ने छ ।

१)पहिलो वर्ष भए १०%

२)दास्रो वर्ष भए २०%

३)तस्रो वर्ष भए ३०%

४)चौथो वर्ष भए ४०%

५)पाचौँ वर्ष भए ५०%

६)छैठो वर्ष भए ६०%

७)सातौ वर्ष भए ७०%

८)आठौ वर्ष भए ८०%

९)नवौ वर्ष भए ९०%

१०)दसौ वर्ष भए १००%

११)र सो भन्दा बढी जतिसुकै वर्षको बक्यौता भए पनि १२५%जरिवाना लाग्नेछ ।

अनुसुचि ३

(दफा ४ संग सम्बन्धित)

घर/जग्गा वहाल करको दर (प्रति कठ्ठा)

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	प्रति कारोबार	१०%	

अनुसुचि ४

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

व्यवसाय करको दर:- आ.ब. ०७७/७८को लागि निःशुल्क गरिएको छ ।

अनुसुचि ५

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

जडिबुटी, कबाडी र जिवजन्तु कर :- आ.ब. ०७७/७८को लागि निःशुल्क गरिएको छ ।

अनुसुचि ६

(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

सवारी साधनमा नविकरण कर :- आ.ब. ०७७/७८को लागि निःशुल्क गरिएको छ ।

अनुसुचि ७

(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

बिज्ञापन करको दर

क्र.सं.	विवरण	होर्डिङ बोर्ड	वाल पेन्टिङ	कैफियत
१	प्रति वर्ग फिट	१०	५	

अनुसुचि ८

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

मनोरञ्जन करको दर :- आ.ब. ०७७/७८को लागि निःशुल्क गरिएको छ ।

अनुसुचि ९

(दफा १०सँग सम्बन्धित)
बहाल बिटौरी शुल्क दर

हाट बजार कर :- आ.ब. ०७७/७८को लागि निःशुल्क गरिएको छ ।

अनुसुचि १०

(दफा ११सँग सम्बन्धित)

पार्किङ शुल्क दर :- आ.ब. ०७७/७८को लागि निःशुल्क गरिएको छ ।

अनुसुचि ११

(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

ट्रेकिङ,कोयोकिङ,क्यानोइङ,बन्जिजम्पीङ,जिपफ्लायर र च्याफिटङ शुल्क दर

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	हाल निर्धारण नगरीएको		

अनुसुचि १२

(दफा १३ सँग सम्बन्धित)

पुर्वाधार उपयोग ,सिफारिस,सेवा शुल्क दस्तुर

क्र.सं.	विवरण	सिफारिस दस्तुर	कैफियत
१	नगरिकता सर्जमिन	१००।	
२	जग्गाको स्रेस्ता कार्यान्वयन तथा दर्ता सिफारिस		
३	बजार क्षेत्र सँग जोडिएका जग्गा प्रति कठठा	१००।-	
४	ग्राभेल सडकले जोडिएको जग्गा प्रति कठठा	५०।-	
५	कच्ची सडकले जोडिएको जग्गा प्रति कठठा	२५।-	
६	अन्य जग्गा प्रति कठठा	१५।	
७	जग्गाको चार किल्ला प्रमाणितप्रति कित्ता	१००।-	
८	घर जग्गा मुल्याङ्कन तथा आम्दानी प्रमाणित		
९	घर जग्गाको मुल्याङ्कन		
१०	रु १० लाखसम्म	३००।-	
११	रु ५० लाख सम्म	२०००।-	

१२	रु ५० लाख माथी	४०००१-	
१३	आम्दानी प्रमाणित		
१४	रु १० लाखसम्म	३००१-	
१५	रु ५० लाखसम्म	२०००१-	
१६	रु ५० लाख भन्दा माथी	४०००१-	
१७	घर नक्सा पास		
१८	नयाँ घर प्रति वर्ग फिट	२१-	
१९	पुरानो घर प्रति वर्ग फिट	१५	
२०	कम्पाउण्ड पर्खाल प्रति वर्ग फिट	१९	
२१	बिक्रि आय		
२२	ऐन नियमावली, कार्यविधि, गाउँ पश्वर्चित्र आदी	प्रति किताब रु १००	
२३	कार्यालयको कागजात उतार प्रतिलिपी	सुचनाको हक सम्बन्धी ऐन नियमावलि अनुसार	
२४			
२५	नोट:-उल्लेखित सबै प्रकारको सिफारिसलाई अंग्रेजीमा तयार गर्दा दोब्बर दस्तुर लिईनेछ ।		
२६	एम्बुलेन्स, जे.सि.बी., ट्रयाक्टर, पानी टयांकर र सेफटी टंकी सरसफाई सेवा शुल्क/भाडा दर		
क	सुवर्ण गाउँपालिका कवहीगोठ देखि छौडादानो सम्म	७००१-	
ख	सुवर्ण गाउँपालिका कवहीगोठ देखि खैरवा सम्म	१०००१-	
ग	सुवर्ण गाउँपालिका कवहीगोठ देखि कलैया सम्म	१२००१-	
घ	सुवर्ण गाउँपालिका कवहीगोठ देखि बिरगंज सम्म	१८००१-	
ङ	सुवर्ण गाउँपालिका कवहीगोठ देखि रक्सौल सम्म	२०००१-	
च	सुवर्ण गाउँपालिका कवहीगोठ देखि मोतिहारी सम्म	२०००१-	
छ	सुवर्ण गाउँपालिका कवहीगोठ देखि भरतपुर सम्म	७५००१-	
ज	सुवर्ण गाउँपालिका कवहीगोठ देखि काठमाडौँ सम्म	१०५००१-	
काठमाण्डौ र भरतपुरजाँदा सवारीचालकलाई खाना खर्च वापत रु ५००१- थप खर्च लाग्नेछ ।			
२६.१	जे.सि.बी. गाउँपालिका भित्र प्रति घण्टा	१,९००१-	
२६.२	जे.सि.बी. गाउँपालिका क्षेत्र भन्दा बाहिर प्रति घण्टा	२,०००१-	
२६.३	ट्रयाक्टर हुवानी गाउँपालिका भित्र प्रति दिन तेल सहित	१,५००१-	
२६.४	ट्रयाक्टर हुवानी गाउँपालिका / वडाको काम	ईन्धन मात्र	
२६.५	ट्रयाक्टर हुवानी गाउँपालिका क्षेत्र बाहिर प्रति दिन तेल सहित	२,०००१-	
२६.६	पानी टयांकर प्रति घण्टा गाउँपालिका/वडा	ईन्धन मात्र	
२६.७	पानी टयांकर प्रति दिन गाउँपालिका भित्र तेल सहित	२,०००१-	
२६.८	पानी टयांकर प्रति दिन गाउँपालिका क्षेत्र बाहिर तेल सहित	२,०००१-	
२६.९	सेफटी टयांकी प्रति घण्टा गाउँपालिका/वडा	ईन्धन मात्र	
२६.१०	सेफटी टयांकी प्रति सेप्टी गाउँपालिका भित्र	१,०००१-	

२६.११	सेफटी टयाकी प्रति सेप्टी गाउँपालिका क्षेत्र बाहिर	१,०००/-	
२६.१२	सेफटी टयाकी प्रति ठुलो सेप्टी	३,५००/-	
	संघसंस्था दर्ता सिफारिस	५००/-	
२८	अंगीकृत नागरिकता सर्जमिन तथा सिफारिस कार्य	३००/-	
२९	बंशज तथा अबिबाहित नागरिकता सर्जमिन तथा सिफारिस कार्य	१००/-	
	मोहि लगत कटा		
क	मोहि लगत कट्टा १० कठठा सम्म	५००/-	
ख	मोहि लगत कट्टा १ विगाह सम्म	१,०००/-	
ग	१ विगाह भन्दा माथी ५ विगाह सम्म	१,५००/-	
घ	५ विगाह भन्दा माथी	२,०००/-	
ङ	मोही नामसारी	३००/-	
३१	घरजग्गा नामसारी सिफारिस शहरी क्षेत्र बाहिर		
क	५ कठठा सम्म	३००/-	
ख	५-१० कठठा सम्म	४००/-	
ग	१०-१ विगाह सम्म	६००/-	
घ	सो भन्दा माथि	८००/-	
३२	अपुताली शिफारिस		
क	५ कठठा सम्म	८००/-	
ख	५-१० कठठा सम्म	१,०००/-	
ग	१०-१ विगाह सम्म	१,५००/-	
घ	सो भन्दा माथि	२,०००/-	
३३	ऐलानी जग्गा दर्ता सर्जमिन		
क	५ कठठा सम्म	२००/-	
ख	५-१० कठठा सम्म	३००/-	
ग	१०-१ विगाह सम्म	४००/-	
घ	सो भन्दा माथि	५००/-	
३४	ठेक्का पट्टा लाईसेन्सको लागि सिफारिस		
क	क श्रेणी	१०,०००/-	
ख	ख श्रेणी	८,०००/-	
ग	ग श्रेणी	६,०००/-	
घ	घ श्रेणी	५,०००/-	

३५	ठेक्का पट्टा लाईसेन्सको नवीकरण सिफारिश		
क	क श्रेणी		५,०००। -
ख	ख श्रेणी		४,०००। -
ग	ग श्रेणी		३,५००। -
घ	घ श्रेणी		३,०००। -
३६	उद्योग सिफारिश तर्फ		
क	५ हर्ष पावर सम्म		७००। -
ख	१० हर्ष पावर सम्म		१,२००। -
ग	१५ हर्ष पावर सम्म		१,५००। -
घ	२० हर्ष पावर सम्म		१,७००। -
ङ	२५ हर्ष पावर सम्म		२,०००। -
च	३० हर्ष पावर सम्म		२,४००। -
छ	३५ हर्ष पावर सम्म		२,७००। -
ज	४० हर्ष पावर सम्म		३,०००। -
झ	४० हर्ष पावर देखी माथि		३,५००। -
३७	विदेश प्रयोजनका लागि सिफारिश		
क	जन्ममिति प्रमाणित		१,०००। -
ख	विवाहित, अविवाहित प्रमाणित		१,०००। -
ग	ठेगाना प्रमाणित		१,०००। -
घ	चारित्रिक प्रमाणित		१,०००। -
ङ	नाम फरक		१,०००। -
ड	एकीकृत सम्पत्तिकर फाराम		निःशुल्क
च	उपरोक्त वाहेकका फाराम हरु		१००। -
३८	विद्यालय सिफारिस निजी		
क	क्याम्पस स्तर		४,०००। -
ख	मा.वि.स्तर		३,०००। -
ग	नि.मा.वि.स्तर		२,०००। -
घ	प्रा.वि.स्तर		१,०००। -
३९	विद्यालय सिफारिस सरकारी		
क	क्याम्पस स्तर		१,०००। -
ख	मा.वि.स्तर		७००। -
ग	नि.मा.वि.स्तर		४००। -
घ	प्रा.वि.स्तर		३००। -

४०	सम्पत्ति मूल्यांकन (अन्य प्रयोजनका लागि)		
क	सम्पत्ति मूल्यांकन प्रति हजार		१।-
४१	जग्गा मूल्यांकन (विदेश पढन जाने प्रयोजन)		
क	५० लाखसम्म		२,५००।-
ख	५० लाख भन्दा माथि १ करोड सम्म		३,५००।-
ग	१ करोड भन्दा माथि २ करोड सम्म		४,५००।-
घ	२ करोड भन्दा माथि		६,०००।-

अनुसुचि १३
दफा १४ संग सम्बन्धित
पर्यटन शुल्क

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	हाललाई यो शुल्क लागु नगरिएको		

८३	न्यूनतम अर्क निर्धारण		
क	पुर्वाधार उपयोग सेवा शुल्क (पटके सवारी कर) माहागढीमाई सिमाना देखि भारतीय सिमाना सम्म		१,००,०००। -
ख	बाहाल विटौरी कर		
१	हाट बजार		
२	मभङ्गिया, भिस्वा, हर्दीया, औरैया, चौरहिया, सन्तगंज (२००००का दरले०		१,२०,०००। -
३	कवही गोठ		४,०००। -
४	पशुजन्य तथा कृषिजन्य नगर निकासी		५०,०००। -
५	माछा पोखरीको ठेक्का बन्दोबस्त हुन बाकि रहेका ६ वटा बहेकको ठेक्काको माग गर्ने सम्बन्धमा		
८४	अन्य अवस्था		
१	सक्सन पम्प प्रयोग गरे वापत प्रति ट्रिप		२५००। -
२	ट्रिपर भाडा प्रति ट्रिप		५०००। -

३	सडकमा निर्माण सामाग्री थुपार्ने अनुमतिको म्याद नाघेमा प्रतिदिन रु. २५०। जरिवाना लाग्ने छ।
४	सम्पत्ति मुल्यांकन सम्बन्धमा : विदेश जाने प्रयोजनका लागि एकिकृत सम्पत्ति करको कुल सम्पत्ति मुल्यांकनमा ७५ प्रतिशत थप गरि मुल्यांकन गर्न सकिने। साथै सो थपमुल्यांकनको सिफारिश शुल्क वापत को रकम एकिकृत सम्पत्तिको दर अनुसार सिफारिश दस्तुरमा थप गरि लिईने।
५	घरबाटो सिफारिशमा महिला लाई २५ प्रतिशत छुट र औषधी उपचार तथा अपाङ्ग परिचय पत्रको लागी निशुल्क सिफारीस दिने।
६	व्यवसाय कर सोहि आ.व.को असोज मसान्तसम्म दाखिला गरेमा २० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गर्ने।
७	एकिकृत सम्पत्तीकर को फाराम निशुल्क वितरण गर्ने।
८	व्यवसायकर समयमा नवुभाएमा प्रति वर्ष २० प्रतिशत थप जरिवाना गर्न सकिने व्यवस्था गर्ने
९	यसमा उल्लेख नभएको अन्य कनै सिफारीस गर्नु परेमा रु १०० लाग्नेछ।
१०	व्यवसाय कर र बहाल बिटौरी कार्यमा फिल्ड खटिने कर्मचारीलाई विशेष भत्ता स्वरुप उठेको रकमको ३ (तिन) प्रतिशत रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने र वजार वाट जफत गरि ल्याएको सामानको जरिवाना वापतको रकम वाट २५ प्रतिशत कर्मचारी लाई उपलब्ध गराउने